

атмосферного шару, породжуючи кислотні дощі та інші побічні ефекти забруднення повітря. Кліматичні зміни, пов'язані з глобальним потеплінням, "озоною діркою", кислотними дощами загрожують погіршенням погодних умов, сприятливих для землеробства. Це, у свою чергу, може вплинути на продовольчу проблему, породжуючи нові фактори нестабільного існування та конфліктів.

Рівень потреб людства у природних ресурсах значно зріс разом з населенням та промисловим виробництвом. Тривалий час побутувало переконання, мовляв розвиток світової економіки буде стабільним і безперервним, а природні ресурси - невичерпними. Екологічні проблеми розглядалися як проблеми технічного характеру, що розв'язуються тими ж технічними засобами. Технологічний оптимізм породжував ілюзії про безмежні можливості економічного зростання. А в цей час бурхливий технологічний наступ людини на природу, наступ стихійний, без урахування можливих наслідків, - став однією з головних причин сучасних екологічних проблем.

Висновок. Людство повинне переглянути своє ставлення до навколишнього середовища для виживання наступних поколінь.

Бородай Д.

Ст. гр. Ек 28 ХНТУСГ ім. П. Василенка

Науковий керівник: проф. Любимова Н. О.

ЕКОЛОГІЧНА НЕБЕЗПЕКА ВІЙН ТА МЕЛІТАРИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Особливо загрозовою для навколишнього середовища є війна та пов'язана з нею гонка озброєнь. У наш час відбулися суттєві якісні зміни у методах та засобах ведення війни. Зокрема, військові дії почали

спрямовуватися на руйнування навколишнього середовища. З'явилися нові визначення подібних явищ: "екологічна агресія", "екоцид", "біоцид", які рівнозначні поняттю "геноцид". Ефективні засоби впливу на природу, які створює військова промисловість, порівняно прості, і тому дуже небезпечні.

Вже практично пройшов випробування такий метод як зумисне знищення родючого шару землі. Так, за допомогою спеціальних бомбардувань знищувався ґрунт - тепер він ніколи не зможе родити. Також знищувались посіви, а ліси й поля оброблялись ядохімікатами.

Навіть у мирний час величезні території відводяться для військових маневрів, під військові бази, полігони, де випробовується техніка та зброя. Однак для біосфери не існує різниці між вибухом у військових цілях та експериментальним - вона однаково страждає в обох випадках. Радіоактивні викиди, спричинені випробуваннями, потрапляють на землю, де процес радіоактивного розпаду триває й триватиме довгі роки.

Ядерні випробування в атмосфері призвели до того, що Земля загорнулася у суцільну радіоактивну плівку. Радіація накопичується у ґрунті, воді, рослинах, живих організмах, спричиняючи незворотні зміни. Існують ядерні "кладовища", де скидають надзвичайно радіоактивні відходи - радіоактивність ґрунту в таких районах у п'ятнадцять разів вища, ніж у Хіросімі. На дні океанів лежать, неначе бомби уповільненої дії, затоплені ракети з отруйними речовинами, уламки ядерних реакторів тощо.

Велика кількість урану є в Росії, США, Західній Європі. Так 90 умовних тонн невійськового плутонію розподілено між Росією /30 т. /, Англією /35 т. /, частково Японією. Інша частка розпорошена по всьому світу. Технології переробки ядерних відходів ще вкрай недосконалі і надзвичайно дорогі. США, наприклад, не переробляють плутоній з економічних причин - дуже дорого.

Нині фахівці пропонують три варіанти технологій безпечного використання урану й плутонію:

- закопування в землю;
- зберігання як можливого джерела енергії;
- консервування на 50-100 років (можливо за цей час щось винайдуть).

Військова промисловість споживає величезну кількість найціннішої сировини. Кожен новий вид зброї потребує надзвичайних матеріальних витрат, які можна було б використати на користь суспільству - в тому числі на охорону навколишнього середовища. Гонка озброєнь, крім того, що є бездумним розтринькуванням економічних ресурсів і наукового потенціалу, породжує найбільшу загрозу для навколишнього середовища й існування людства - загрозу ядерної катастрофи. Ядерна війна "розв'яже" всі глобальні проблеми просто і однозначно - знищивши на Землі усе живе.

Наукові розрахунки переконливо свідчать, що глобальний ядерний конфлікт призведе до загибелі людської цивілізації й загалом життя на Землі. Матеріали досліджень також доводять, що за нинішніх умов неможливі жодні "обмежені" чи "локальні" ядерні війни.

Навіть до найдалших від місця конфліктів куточків планети загибель усьому живому принесуть ріки, дощі, повітряні потоки. Тому неприпустимо ігнорувати того, що небезпека ядерної війни все ще залишається на порядку денному. Допоки держави мають боєздатну ядерну зброю, не можна цілковито виключити ймовірність її застосування. Не можна також гарантувати того, що ядерні засоби захоплять і застосують терористи.

Війни за допомогою інших засобів та видів зброї масового знищення також небезпечні для навколишнього середовища. Застосування біологічної зброї може спричинити епідемії. Як зброю можна використати навіть генну інженерію. У наш час з'явилися можливості спричинити штучні екологічні катастрофи, зокрема землетруси чи повені. Хімічна зброя також завдає тяжкої шкоди навколишньому середовищу. За таких умов екологічна війна може стати реальністю.

Колосальні витрати ресурсів на підготовку до війни призводять до перенапруження природної бази матеріальних ресурсів. Їх надексплуатація завдає величезної шкоди навколишньому середовищу. Спустошення землі, ерозія ґрунтів, обезводнення негативно впливають на екологічний баланс. Деякі зі згаданих наслідків вже стали незворотними.

Від нерозсудливості людської діяльності також страждає біологічна ресурсна база. Обмеження біологічної розмаїтості відбувається дедалі швидше. Виснажуються не лише родючі землі, але й втрачаються окремі види їжі, лікарських рослин, деякі види тваринного світу. Особливо значних масштабів набула вирубка лісів, оскільки нерідко руйнується родючий шар землі поруч із вирубками, активізується ерозія ґрунтів і, що найнебезпечніше, збільшується концентрація вуглецю в атмосфері, що призводить до посилення "парникового ефекту" і глобального потепління клімату.

Антоненко І.

Ст. гр. Ек 28 ХНТУСГ ім. П. Василенка

Науковий керівник: проф. Любимова Н. О.

ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СПІВДРУЖНОСТІ

Одним із наслідків деградації навколишнього середовища є посилення загрози для здоров'я людей, які проживають у Європі. Це вже проявляється не лише в окремих забруднених регіонах, але й у глобальних масштабах. Частота захворювань і голоду, породжуваних головним чином екологічними факторами, зростає.

Так, збільшення кількості онкологічних та алергічних захворювань тісно пов'язане з погіршенням якості навколишнього середовища. Загострюється і без того складне становище у царині захисту й відродження навколишнього